

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

dr. Paksi Piroska

Forrástérkép a civil elképzelésekhez A közigazgatási outsourcing finanszírozási oldala

Bevezetés

Jelen cikk célja, hogy bepillantást engedjen a civil szervezetek számára nyitvaálló pályázati rendszerek működési mechanizmusába, jogszabályi háttérébe és a pályázati rendszer néhány szegmensébe, ezáltal motiválva a nonprofit szektor szereplőit a pályázatírásra.

I. Az állami pályáztatási rendszer jogszabályi háttére

A pályáztatási rendszer elemzéséhez elengedhetetlen a jogszabályi háttér áttekintő vizsgálata, hiszen ez adja a támpontot az egyes pályázati rendszerek gyakorlatának áttekintéséhez. A jogszabályi háttér elemzésekor – jelen cikk szempontjából – fontos a közpénzek felhasználására vonatkozó átfogó és speciális törvények vizsgálata, az állami költségvetés felépítésének, rendszerének rövid tárgyalása és a támogatásokra, illetve pályázatokra vonatkozó általános és speciális jogszabályok feltárása is.

Ahhoz, hogy pontosítsuk elemzésünk tárgyát, először át kell tekintenünk, a civil szervezetek hogyan részesülhetnek támogatásban az állami költségvetésből. Az éves költségvetési törvényekben a civil szervezetek támogatása a központi, az önkormányzati és az elkülönített állami pénzalap költségvetéséből történik. A civil szervezetek támogatása lehet normatív és nem normatív támogatás. A nem normatív támogatások lehetnek címzett előirányzatok, az általános tartalékból történhetnek egyedi kormányhatározattal, és történhetnek a központi fejezeti kezelésű előirányzatok terhére. A fejezeti kezelésű előirányzatok nem normatív támogatásként való elosztása fejezeti döntési hatáskörben történik, pályázati vagy pályáztatás nélküli, egyedi döntéssel. Jelen cikk a fejezeti hatáskörben, nem normatív, nem címzett, nem egyedi döntéssel odaítélt, tehát pályázati úton kiosztott támogatásokat vizsgálja.

A fejezet további részében tehát a fenti behatárolást követve a fejezeti hatáskörben, nem normatív, nem címzett, nem egyedi döntéssel odaítélt, tehát pályázati úton kiosztott támogatások (továbbiakban: állami

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

pályázatok) jogi háttérét jelentő törvények és alacsonyabb szintű jogszabályok vázlatosan kerülnek áttekintésre.

1. A közpénzek felhasználására vonatkozó törvények

A közpénzek felhasználására, a felhasználás ellenőrzésére több törvény vonatkozik. Az államháztartásról szóló törvény (Áht.)¹ átfogóan határozza meg az állami pénzek felhasználásának szabályait. A közbeszerzési törvény² (Kbt.) az állami pénzek beszerzés útján történő felhasználását szabályozza. Az ún. Üvegseb-törvény³ általi jogszabály-módosítások a közpénzek felhasználásának nyilvánosságát, átláthatóságát biztosították. A fentiek alapján az éves költségvetési törvények évről évre konkrétan szabályozzák az állami bevételek és az állami vagyon adott évben történő felhasználását.

2. A költségvetési fejezetek jellemzői

A fejezetek költségvetése két elemből tevődik össze: a központi költségvetési szervek (pl. a minisztériumok), az ezekhez tartozó hivatalok és állami intézmények, tehát a konkrét állami szervezetek költségvetéseiből, illetve a fejezeti kezelésű előirányzatokból. Ez utóbbiak kezelése a minisztériumok feladata. Ezek külön címet alkotnak a fejezetek költségvetésében, és rendszerint alcímekből állnak.

3. Fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználására vonatkozó jogszabályok

Bár a közpénzek felhasználására általánosan az Áht. és rendelete, a Kbt., valamint az éves költségvetési törvények vonatkoznak, bizonyos fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának módját további jogszabályok is meghatározzák, így az egyes előirányzatok felhasználásakor figyelembe kell venni, hogy az adott előirányzat felhasználására vonatkozik-e egyéb jogszabály, és ha igen, melyik. Az egyes fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása attól függően eshet más jogszabály hatálya alá, hogy a felhasználás módjára vonatkozóan milyen besorolás alá esik az adott előirányzat. Egyes fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználására így vonatkozhatnak a feladatfinanszírozás, normatíva, címzett támogatás, összehangolt felhasználás feltételei is⁴, mint különös (speciális) jogszabályok.⁵

¹ 1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról, és módosítása.

² [2003. évi CXXIX. törvény](#) a közbeszerzésekről

³ 2003. évi XXIV. törvény a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról

⁴ A fentieket az Ámr., illetve az éves költségvetési törvények szabályozzák.

4. A pályáztatás szabályozásának törvényi alapjai

Az államháztartáson kívüli szervezetek pályázati úton történő támogatása – mint előirányzatok felhasználásának módja – sem az Áht.-ban, sem annak rendeletében, sem a költségvetési törvényekben nincs átfogóan szabályozva, nem vonatkozik rá egységes követelményrendszer. Az egyes fejezeti kezelésű előirányzatokra ugyan vonatkozhatnak speciális jogszabályok, melyek tartalmazzák a pályáztatásra vonatkozó rendelkezéseket is, de azt minden miniszter (az egyes fejezet kezelője) saját hatáskörében dönti el, hogy az egyébként speciális jogszabályokban nem szabályozott fejezeti kezelésű előirányzatot pályázat útján használja-e fel, és ha igen, milyen módon. A miniszter rendeletben vagy utasításban (vagy mindkettőben) szabályozhatja ezen fejezeti kezelésű előirányzatok (vagy azok egy részének) pályázati úton történő felhasználását. Amennyiben a miniszter nem szabályozta ezt, akkor az előirányzatot felhasználó további szervek, pl. hivatalok, közalapítványok, ismét csak maguk dönthetik el, kívának-e, és hogyan pályáztatni.⁶

A fentiek alapján minden állami pályáztató szerv köteles (lenne) olyan jogszabályt hozni, vagy ennek hiányában olyan szabályzatot készíteni, amelynek alapján az általa támogatásként odaítélt összegek felhasználása szakmai és pénzügyi oldalon egyaránt ellenőrizhető, azaz köteles a rendeltetésszerű felhasználás és az elszámolás szabályait előírni.

Ilyen szabályzat elvi alapjául szolgálhat az Áht. preambuluma, mely a törvény célját fejezi ki, ezáltal a törvény végrehajtását szolgáló alsóbb szintű szabályozásokra is vonatkoztatható. A preambulum szerint a törvény érvényesíteni kívánt alapelvei között van “a közpénzekkel való hatékony és ellenőrizhető gazdálkodás garanciáinak megteremtése”, valamint “a teljesség, a részletesség, a valódiság, az egységesség, az áttekinthetőség és a nyilvánosság” alapelvei.

5. Az Áht. további, támogatásokra vonatkozó rendelkezései

Az Áht. számos további rendelkezést tartalmaz a támogatásokra vonatkozóan. Ezek közül a pályázati támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket elemezzük.⁷

⁵ Ezek a speciális jogszabályok részben tartalmazzák a pályázatokra vonatkozó követelményrendszert is. Például az Ámr. az azonos célt szolgáló előirányzatok felhasználásáról.

⁶ Ez alól vannak kivételek, pl. a közalapítvány, kht. köteles évi 1 M Ft felett pályázatot kiírni. Áht. 104/A § (2)

⁷ Az egyes minisztériumokat elemző fejezetben ezen rendelkezések gyakorlati alkalmazását is bemutatjuk.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

Az Áht. 13/a § (4) szerint a támogatás igénylőjének hozzájárulása szükséges, hogy bizonyos adatait (név, cím, adószám, adó- és társadalombiztosítási azonosító jel) az adóhatóságok felhasználhassák.⁸

Az Áht. 13/A § (5) alapján köztartozás esetén támogatás nem folyósítható.⁹ Az Áht. 15/A §-a tartalmazza azt a kitéletet, hogy nem normatív támogatások kedvezményezettjeinek nevét, a támogatás célját, összegét, megvalósítási helyét a támogatást odaítélő szerv hivatalos lapjában vagy honlapján közzé kell tenni.¹⁰

Az Áht. 24. § (4) előírja, hogy a fejezeti kezelésű előirányzatok kizárólag a költségvetésben meghatározott célra használhatók fel. (Ez a rendeltetésszerű felhasználás törvényi szinten szabályozott feltétele.) Az elkülönített állami pénzalapok esetében az Áht. 59. § (2) kiköti, hogy alapítvány, társadalmi szervezet, közalapítvány (és más nonprofit szervezetek) részére eseti, egyedi támogatás kizárólag az alap rendeltetése szerinti konkrét feladat megvalósítására adható.¹¹

Az Áht. 124. § felhatalmazza a kormányt a végrehajtás keretében arra, hogy rendeletet alkosson az egyes állami feladatokat is ellátó, az államháztartáson kívüli szervek esetében a támogatás nyújtása, valamint a felhasználás és beszámolás feltételeiről. Ezt a kormány a vonatkozó kormányrendeletben (Ámr.)¹² meg is tette.

6. A pályáztatás rendeleti és alsóbb szintű szabályozása

Az Áht. 49. § o) pontja alapján a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője (miniszter) köteles évente (február 15-ig) elkészíteni a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználására vonatkozó szabályzót. A törvény azonban nem írja elő a pályázati úton való felhasználás követelményeit.¹³ Ez azt eredményezi a gyakorlatban, hogy teljesen esetleges, melyik minisztérium milyen módon foglalkozik pályázati rendszer kiépítésével. További törvényi felhatalmazás (kötelezettség) a miniszterek részére a hozzájuk tartozó fejezetben törvényi szinten szabályozott előirányzatok végrehajtásának biztosítása.¹⁴

⁸ Ezt a pályázati dokumentumok mellékleteként, általában nyilatkozat formájában kérik a pályázóktól a minisztériumok, alapprogramok.

⁹ Az erre vonatkozó dokumentumokat sokszor már a pályázat benyújtásához kérik a kiírók, de elfogadott gyakorlat az is, hogy a dokumentumokat a kiírásban szerződés megkötésének feltételeként szabják meg.

¹⁰ Ezt minden vizsgált minisztérium megtette 2003-ban.

¹¹ Ennek értelmezése lehet, hogy ezáltal kizárja a működési támogatás nyújtását.

¹² 217/1998. (XII.30.) kormányrendelet az államháztartás működési rendjéről.

¹³ Milyen esetekben kell, illetve nem kell pályáztatni, illetve pályáztatás esetén mit kell szabályozni?

¹⁴ Például Nemzeti Kulturális Alapprogram, Gyermek és Ifjúsági Alapprogram.

A fenti szabályozás formái a következők lehetnek: rendeletek, utasítások, minisztériumi szervezeti működési szabályzatok, illetve más belső szabályzatok, kisserződött pályázatkezelő szerv szabályzatai, külön pályázati kézikönyvek (szintén kisserződött szervnél jellemző). A gyakorlatban a szabályok nem csak egy szinten találhatók, tehát a fenti formák együttes alkalmazása is jellemző.¹⁵

7. A pályáztatásra vonatkozó kötelezettségek az Ámr. alapján

A fentiekben kitértünk rá, hogy az államháztartáson kívüli szervezetek pályázati úton történő támogatása - mint előirányzatok felhasználásának módja – sem az Áht.-ban, sem annak rendeletében, sem a költségvetési törvényekben nincs átfogóan szabályozva. Azt is érintettük, hogy egyes fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználására speciális jogszabályok vonatkoznak. Az Ámr. 78. § - 93. § szakaszai például részletesen szabályozzák az azonos támogatási célt szolgáló fejezeti kezelésű előirányzatok, illetve az elkülönített állami pénzalapok pénzeszközeinek felhasználására vonatkozó speciális szabályokat. Mivel az itt található rendelkezések egy részét a minisztériumok általánosan is alkalmazzák pályáztatási és szerződéskötési gyakorlatukban, fontosnak tartjuk ennek ismertetését.

A rendelet 7. számú melléklete tartalmazza azon előirányzatokat, fejezetenként meghatározva, amelyek e rendelkezések hatálya alá tartoznak. Ezek főleg az EU-csatlakozással kapcsolatos előirányzatok (térség / település / vidékfejlesztés, turisztika, energiafelhasználás, beruházás-ösztönzés, műszaki fejlesztés stb.), de idetartozik például a Környezetvédelmi alap célfeladatok fejezeti kezelésű előirányzat is. Ezekre nézve tartalmaz az Ámr. összehangolási, általános és speciális szabályokat, melyek – kormányrendeletben lévén – minden minisztériumra kötelezőek. Ilyen például az a rendelkezés, mely szerint a 60 napon túl meg nem fizetett köztartozással rendelkezőkkel támogatási szerződés nem köthető¹⁶; hogy a támogatásból beruházással létrehozott vagyon elidegenítési korlát alatt van¹⁷; vagy, hogy a pályázótól teljességi nyilatkozatot kérnek.¹⁸

E rendelkezések jellemzője, hogy – az európai gyakorlatnak megfelelően – nem tesznek különbséget nonprofit, kormányzati és for-profit pályázó között, tehát a rendszerben bármely szektorhoz tartozó szervezet egyenlő feltételekkel vesz részt.¹⁹

¹⁵ Az 1998-2002 évekre nézve az Állami Számvevőszék jelentései tartalmazzák, hogy a minisztériumok által elkészített fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználására vonatkozó szabályozások közül melyik milyen mértékben foglalkozott a pályázatokkal.

¹⁶ Ámr 81. § (2)

¹⁷ Ámr 89. §

¹⁸ Ámr 83. § (2)

¹⁹ Ezt a gyakorlatot a minisztériumok többsége követi pályázatainak kiírásakor.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

II. Pályázati rendszer néhány, civilek számára hangsúlyozottabban nyitva álló alapjának bemutatása

1. Nemzeti Civil Alaprogram (NCA)

Az Országgyűlés, elismerve, hogy a társadalmi szervezetek és alapítványok működési feltételeit állami garanciákkal kell biztosítani, a civil szervezetek áthidaló, költségvetési forrásmechanizmusára épülő, pártpolitikától mentes forrásainak érdekében Nemzeti Civil Alaprogramot hozott létre.

A Nemzeti Civil Alaprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése, a kormányzat és a civil társadalom közötti partneri viszony és munkamegosztás előmozdítása az állami, önkormányzati közfeladatok hatékonyabb ellátása érdekében.

A kitűzött célok elérése és a civil társadalmi önszerveződés elősegítése érdekében az országgyűlés megalkotta a Nemzeti Civil Alaprogramról szóló 2003. évi L. törvényt, mely az elmúlt évek során kisebb változásokon ment át. Például a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló, 2007. január 1-jén hatályba lépett 2006. évi CXXI. törvény 21. §-a a Nemzeti Civil Alaprogram forrását az eddigi forrásautomatizmus helyett 2007-ben és 2008-ban a 2006. évi mértéken, 6.887,8 millió Ft-ban maximálta.

A pályáztatásra, pályázatokra vonatkozó jogszabályok, belső szabályzók, a pályázat kezelője

Az Országgyűlés 2003. június 23-án fogadta el a Nemzeti Civil Alaprogramról szóló 2003. évi L. törvényt, melynek fő célja a civil szervezetek pályázati támogatások útján történő támogatásával azok működésének megerősítése, a civil szektor fejlődésének elősegítése.

A Kormány az Alaprogramról szóló törvényben foglalt felhatalmazás alapján rendelkezett a civil jelöltállítási rendszer működéséről, az Alaprogram kezelésének és felhasználásának szabályairól, az Alaprogram kezelőjének kijelöléséről, továbbá az ellenőrzés és beszámolás rendjéről a 160/2003. (X.7.) Korm. rendeletet.

Az Alaprogram szervezete

Az Alaprogram céljainak megvalósítását a központi költségvetés Miniszterelnökség fejezetének "Nemzeti Civil Alaprogram" elnevezésű, fejezeti kezelésű előirányzata szolgálja, amellyel a Kormány e feladattal megbízott tagja a törvény előírásai szerint rendelkezik.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

A minisztert az Alapprogrammal kapcsolatos feladatainak ellátásában az Alapprogram Titkársága segíti. A Tanács az Alapprogram elvi irányító testülete. A Tanács hasonlóan működik, mint egy civil szervezet elnöksége. Az NCA esetében strukturálja a pályázati rendszert, azaz arról dönt, hogy milyen kollégiumok jöjjenek létre, meghatározva ezzel a pályáztatás fő irányait, felosztja az Alapprogram pénzét az egyes kollégiumok között, meghatározza, hogy egy szervezet egy évben maximálisan mennyi támogatáshoz juthat stb.

A Tanácsnak 17 tagja van, ebből kettőt az Országgyűlés Társadalmi Szervezetek Bizottsága jelöl ki, további három tagját a Miniszter. A többi 12 tag civil szervezetektől érkezik (az elektori gyűlések döntései nyomán). Minden régióból érkezik egy fő, öt fő pedig öt különböző tevékenységi csoportba besorolt országos szervezettől. A Tanács civil tagjait, valamint a pótagokat az elektori rendszeren keresztül van mód megválasztani. Mandátumuk először két évre (2004-2005-re) szólt, később három éves ciklusokra kaptak megbízást.

A Kollégiumok az Alapprogram regionális és civil szakmai szempontok alapján szerveződő, operatív döntéshozó szervei. A kollégiumokat más néven pályázati kuratóriumnak is nevezhetjük, hiszen a kollégiumok írják ki és bírálják el a konkrét pályázatokat, követve a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit, valamint a Tanács által elfogadott, erre vonatkozó szabályokat, iránymutatásokat.

A kollégiumok létszáma minimum 5, maximum 11 fő. A kollégium egy tagját a Miniszter jelöli ki. A kollégium többi tagját, valamint a pótagokat a civilek elektori gyűlései választják meg.

Kollégiumok:

- NCA országos hatókörű civil szervezetek támogatásának kollégiuma
- NCA Közép-magyarországi regionális kollégiuma
- NCA Észak-magyarországi regionális kollégiuma
- NCA Észak-alföldi regionális kollégiuma
- NCA Nyugat-dunántúli regionális kollégiuma
- NCA Közép-dunántúli regionális kollégiuma
- NCA Dél-dunántúli regionális kollégiuma
- NCA Dél-alföldi regionális kollégiuma
- NCA Civil szolgáltató, fejlesztő és kollégiuma
- NCA Nemzetközi civil kapcsolatok és európai integráció kollégiuma
- NCA Civil önszerveződés, szakmai és területi együttműködés kollégiuma

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

Az Alapprogram kezelője 2004-2006 közt a Magyar Államkincstár volt, mely a megyeszékhelyeken lévő Területi Igazgatóság Állampénztári Irodái útján látta el feladatát. 2007. január 1-től az ESZA Kht. látja el a kezelői feladatokat.

Pályázati kiírások civil szervezetek részére

Az Alapprogramból a Kollégiumok által kiírt pályázati felhívások szerint lehet támogatásra pályázatot benyújtani a törvényben, rendeletben és a pályázati kiírásokban megfogalmazottak alapján.

Az első pályázatokon keresztül 2004-ben több mint 6 milliárd forint, 2005-ben pedig majdnem 7 milliárd forint vissza nem térítendő támogatás jutott el sikeresen a pályázó alapítványokhoz, az egyesületekhez. 2006-ban szintén közel 7 milliárd forintos keretből gazdálkodott az Alapprogram. Ennek alapján 2004 és 2006 között közel 27 ezer pályázat megvalósításához járult hozzá az NCA, mintegy 19 milliárd forint értékben.

2007-ben az Alapprogram 6,87 milliárdos keretösszegben tudott támogatást nyújtani a pályázó civil szervezeteknek.

A pályázatok meghirdetése, hozzáférhetősége

A pályázatok nyilvánosan kerülnek kiírásra (megjelennek az NCA honlapján és országos napilapokban), de nyilvánosak a Tanács és a kollégiumok üléseinek jegyzőkönyvei is. Továbbá az összes pályázati döntés nyilvános (nyertes pályázatok és elutasított kérelmek egyaránt), a honlapról (www.nca.hu) meg lehet tudni, hogy kik pályáztak, milyen pályázati célokat jelöltek meg, és mekkora támogatásban részesültek.

A pályázók köre

Az Alapprogramból támogatásban részesülhetnek mindazok a Magyarországon nyilvántartásba vett magánalapítványok és társadalmi szervezetek (ide nem értve a munkaadói- és munkavállalói érdekképviseleteket, pártokat és biztosítóegyesületeket), amelyek legalább egy éve ténylegesen működnek. Tehát mindazon bejegyzett civil szervezetek pályázhatnak az NCAban, amelyeket a pályázat kiírása évének első napja előtt legalább egy évvel a bíróság nyilvántartásba vett, és ténylegesen működnek. A 2004. évi első pályázatokon azok a szervezetek vehettek tehát részt, amelyeket legkésőbb 2003. január 1-jén

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

nyilvántartásba vett a bíróság. A közhasznúsági végzéssel nem rendelkező szervezetek csak működési költségük támogatására pályázhatnak.

Nem jogosultak az NCA támogatására:

- a pártok, a munkaadói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetek, a biztosító egyesületek, valamint az egyházak,
- a közalapítványok,
- azok a civil szervezetek, amelyek közvetlen politikai tevékenységet folytatnak (a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. § d) pontja szerint).

Az NCA működési támogatására nem pályázhatnak azok a civil szervezetek, amelyek a tárgyévben a költségvetési törvény alapján közvetlenül, nevesítve részesülnek működési támogatásban az állami költségvetésből (ezek a szervezetek a költségvetési törvényben név szerinti felsorolásban szerepelnek).

Továbbá kizáró ok az is, ha valamely szervezet nem számolt el korábbi NCA-támogatásával.

A pályázati folyamat időrendje

Az NCA pályázatainak kiírására évente legalább egyszer sor kerülhet. Az NCA kezelőjéhez az államkincstárból viszont negyedévente érkezik majd be a pénz. Ezért nem lehet egyértelműen megmondani, milyen gyakran van pályázat, erről a Tanács javaslata alapján mindig a Miniszter dönt.

A törvény szerint az NCA pénzének legalább 60%-át működési támogatásra kell fordítani, ami az első évben nagyjából 4 milliárd forint összegnek felelt meg. Tehát a működési költségek megpályáztatására évente kerülnek meghirdetésre pályázati kiírások. 2004-2006 közt két fordulóban: az első fordulóban nagyobb összegű támogatások elosztására volt lehetőség az év első felében, a második fordulóban kisebb összegű támogatások kerültek szétosztásra a maradványkeretből, az év második felében. 2007 óta egyfordulós a működési támogatások elosztása.

Egyéb, szakmai témában is jelennek meg pályázatok (Tv 1. § (2) bek. szerint eseményekre, képzések szervezésére, kutatásokra, kiadványokra, egyéb támogatásokra stb.), hogy pontosan mire és mennyi, arról a Tanács javaslata alapján a Miniszter döntött. Ezekre legfeljebb 2 milliárd forint körüli összeg jutott az első működési évben összesen.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

A pályázatok bírálata

A támogatási összegek felosztásáról a civil szervezetek képviselői közül választott kollégiumok döntenek. A kollégiumok tagjai a pályázati dokumentáció áttekintésén alapuló egyéni véleményből származó bírálati döntéseket felülvizsgálják, és végül egyszerű szótöbbséggel, nyilvános ülésen határoznak.

A pályázati dokumentáció

A pályázati dokumentáció a hasonló pályázati alapokkal összevetve is viszonylag egyszerűnek mondható. A bírálat során először a pályázat érvényességének vizsgálata történik meg. Valamennyi, a megjelölt postacímre beérkező pályázat iktatásra kerül, az iktatási szám egyben a pályázat azonosító jele is. A beérkezést követően a pályázat formai vizsgálatára kerül sor.

A formai bírálat szempontjai: postára adás dátuma, a pályázati adatlap kitöltöttsége, a pályázati adatlap példányszáma, a pályázati adatlap formátuma, valamennyi szükséges mellékletnek megfelelő formában, módon és példányszámban történt csatolása, a pályázó szervezetnek a pályázat benyújtására való jogosultsága (NCA tv. 3. §), a pályázattal egyidőben benyújtott további pályázatok vizsgálata, a korábbi szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítése, köztartozás fennállásának vizsgálata.

Amennyiben a Kezelő szervezet a pályázat formai bírálata során megállapítja, hogy a pályázat nem felel meg a pályázati kiírásban foglalt feltételeknek, a szervezetet hiánypótlásra hívja fel.

Azonban a törvény által meghatározott esetekben (általában kardinális hiba esetén) hiánypótlásnak nincs helye, és a pályázat érvénytelen.

A formai bírálaton megfelelt pályázatok kerülnek tartalmi elbírálásra. Az NCA Tanács minden kollégiumra kiterjedő hatállyal meghatározott a pályázatok elbírálását érintő támogatási elveket. Ezen túlmenően az egyes Kollégiumok által elfogadott tartalmi bírálati szempontrendszer szolgál a döntések zsinórmértékéül.

Összegzés

Az NCA rendszerének újdonsága az állami befolyástól mentes, civil szervezetek általi döntéshozatal. A pályázó szervezetek biztosak lehetnek benne, hogy pályázatukat az általuk választott testületi tagok bírálják el, így a civil szervezetek gyakorlatilag saját maguk döntenek a rendelkezésre álló pénz szétosztásáról.

2. A Nemzeti Kulturális Alaprogram (NKA)

A Nemzeti Kulturális Alaprogram, mint elkülönített fejezeti kezelésű előirányzat, a Nemzeti Kulturális Alaprogramról szóló törvény alapján a nemzeti kulturális örökség miniszterének rendelkezése alatt áll. Az NKA a kulturális alszektorba irányuló támogatások legnagyobb magyarországi forrása, célja a kulturális értékek, szolgáltatások, örökség támogatása, őrzése.²⁰ Az NKA fő forrása a kulturális járulék, így évente több milliárd forintnyi támogatást juttat el a kulturális szektor szereplőjéhez, hosszú évek alatt kikristályosodott pályázati rendszerén, illetve a miniszter egyedi döntésén alapuló támogatásokon keresztül. Az NKA tevékenységének bemutatása nem lehet e tanulmány célja, így csak a pályázati rendszer legfontosabb pontjaira térünk ki, a minisztériumi pályázatok elemzésekor használt logika szerint.

A pályázatra, pályázatokra vonatkozó jogszabályok, belső szabályzók, a pályázat kezelője

Az NKA céljáról, szerepéről, működéséről törvény rendelkezik.²¹ A törvény szerint az NKA az Oktatási és Kulturális Minisztérium felügyelete alá tartozó, önálló költségvetési szerv, a Nemzeti Kulturális Alaprogram Igazgatósága kezeli. Az Alaprogramot a miniszter által létesített bizottság irányítja. A bizottságban részt vesznek az érintett szakmai, illetve társadalmi szervezetek jelöltjei is. Az egyes szakterületek koordinálását kollégiumok irányítják, ezek döntenek a pályázatok kiírásáról. A törvény szerint az NKA-ból természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok igényelhetnek támogatást. A törvény kiköti azt is, hogy az NKA kezelője a pályázat nyerteseivel szerződést köt, valamint, hogy a támogatás visszatérítendő és részben vagy egészben vissza nem térítendő formában nyújtható. A pályázatra vonatkozó törvényi előírás még, hogy a támogatások nyilvános pályázatok útján, vagy egyedi elbírálás alapján nyerhetők el.²² A törvény szerint a bizottság és a szakmai kollégiumok gondoskodnak az NKA keretében juttatott támogatásokra vonatkozó döntések nyilvánosságra hozataláról.

Az NKA kezelésének és felhasználásának részletes szabályait, az ellenőrzés és beszámolás rendjét, valamint a pályázati rendszerre vonatkozó további előírásokat az NKA törvény végrehajtásáról szóló rendelet szabályozza.²³ A rendelet részletesen szabályozza a bizottság, a kollégiumok, a kezelőszervezet (az NKA

²⁰ Az NKA-ról szóló törvény 1. §-a szerint: „A nemzeti és egyetemes értékek létrehozásának, megőrzésének, valamint hazai és határon túli terjesztésének támogatásával kapcsolatos feladatokat - a Nemzeti Kulturális Alap jogutódjaként - a nemzeti kulturális örökség minisztere (a továbbiakban: miniszter) a Nemzeti Kulturális Alaprogram (a továbbiakban: Alaprogram) keretei között látja el.”

²¹ 1993. évi XXIII. törvény.

²² A megosztás arányairól a bizottság dönt.

²³ 13/1999. (VIII.27.) NKÖM rendelet, illetve a módosításai.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

Igazgatósága) jogkörét, feladatait, valamint a pályázati rendszert. A rendelet e tekintetben ad útmutatást a pályázati felhívások kidolgozására, megjelentetésére, tartalmára, a pályázatok tartalmára, a döntések folyamatára, időrendjére, a támogatások típusára, a támogatásra jogosultak körére, a támogatás feltételeire, valamint a kedvezményezettek szakmai és beszámolási kötelezettségeire vonatkozóan. A rendelet a döntések meghozatalakor figyelembe veendő összeférhetlenségi feltételeket is felsorolja.

A Bizottság alapvető feladata az alapprogram stratégiai irányítása, ellenőrzése. A Bizottság határozza meg az alapprogram stratégiáját, céljait, koordinálja a szakmai kollégiumok munkáját, meghatározza az általuk felosztható keretet, tartja a miniszterrel a kapcsolatot. A miniszter a törvény szerint a 12 tagú testület hat tagját saját hatáskörében, hat tagját pedig az érintett szakmai, illetve társadalmi szervezetek jelölése alapján bízza meg. A Bizottság tagjainak mandátuma négy évre szól.

A szakmai kollégiumok, a Bizottság elnökének felügyelete mellett, kidolgozzák a szakterület támogatási célkitűzéseit, döntenek a pénz felhasználásáról, meghirdetik a pályázatokat, meghatározzák a pályázati feltételeket, elbírálják a pályázatokat, ellenőrzik a pénzfelhasználást. A rendelet alapján az NKA 16 állandó szakmai kollégiummal működik, de lehetőség van ideiglenes szakmai kollégiumok felállítására is.²⁴ Eszerint a szakkollégiumok: Mozgókép Kollégium, Szépirodalmi Kollégium, Színházi Kollégium, Zenei Kollégium, Táncművészeti Kollégium, Képzőművészeti Kollégium, Iparművészeti Kollégium, Fotóművészeti Kollégium, Népművészeti Kollégium, Közművelődési Kollégium, Könyvtári Kollégium, Levéltári Kollégium, Múzeumi Kollégium, Építőművészeti Kollégium, Ismeretterjesztés és Környezetkultúra Kollégium, Műemléki és Régészeti Kollégium. A szakmai kollégiumok tagjainak létszáma kollégiumonként változó, az egyes szakmai kollégiumokba az érintett országos szakmai és társadalmi szervezetek a tagok 50%-át delegálják, a további 50%-át pedig (egy személy kivételével, aki a miniszter személyes képviselője) e szervezetek jelölése alapján nevezi ki a miniszter. A kollégiumi tagok mandátuma 3 évre szól, egy alkalommal további 1 évvel meghosszabbítható.

Az NKA Igazgatósága kezeli az alapprogram pénzeszközeit, biztosítja az NKA tevékenységéhez szükséges feltételeket, tehát többek között a pályázatok lebonyolítását is az Igazgatóság végzi.

Az alapprogram és az Igazgatóság feladatainak további szabályozását a szervezeti, működési szabályzatok biztosítják.

²⁴ 13/1999 NKÖM rendelet, 1. számú melléklet és módosításai.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

Pályázati kiírások civil szervezetek részére

Az NKA pályázati rendszere alapvetően szektortól független, azaz állami, üzleti, nonprofit szervezetek, sőt magánszemélyek is pályázhatnak az alapprogramhoz.²⁵ Természetesen a pályázók körét az egyes kiírások meghatározhatják, de a fentiek szerint civil szervezetek a legtöbb pályázati felhívásra beadhatják pályázataikat.

Az NKA pályázati felhívásainak elkészítése a szakmai kollégiumok illetékességi körébe tartozik, de a Bizottság elnöke, illetve kifogása esetén a Bizottság hozza meg a végső döntést a kiírásokról. A pályázati folyamatot technikailag az NKA Igazgatósága kezeli. A pályázati felhívásokat az NKA éves terv alapján hirdeti meg. A pályázati felhívások általában nyíltak, de a törvény szerint mód van ún. meghívásos pályázat kiírására is.

A pályázati kiírások lebonyolításának módja, a pályázók felé megfogalmazott követelmények a törvény, illetve a rendelet pályázatokra vonatkozó szabályzóit követik. A pályázati rendszer központosított, azaz pályázni azonos adatlapokon lehet, melyekhez egyes szakmai kollégiumok betétlapokat csatolhatnak. A pályázatokhoz csatolandó mellékletek is központilag meghatározottak, bár természetesen ettől is eltérhetnek az egyes szakmai kollégiumok felhívásaiban megfogalmazott követelmények. A pályázati támogatások tartalmát is felsorolja a rendelet, sőt a pályázati tájékoztató szerint a támogatások 5%-a működésre, rezsiköltségekre is felhasználható.

A pályázatok meghirdetése, hozzáférhetősége

A pályázati felhívásokkal kapcsolatos feltételeket az NKA törvényről szóló végrehajtási rendelet szabályozza.²⁶ Eszerint „a pályázati kiírás tényéről, ezen belül a pályázatot kiíró kollégium megnevezéséről, a pályázat benyújtási határidejéről, valamint a pályázati felhívás teljes szövegének elérhetőségéről legkésőbb a pályázat benyújtási határidejét megelőző 45. napon legalább két országos napilapban tájékoztató közleményt kell megjelentetni. A pályázati felhívás teljes szövegét a Nemzeti Kulturális Alapprogram honlapján legkésőbb a pályázat benyújtási határidejét megelőző 30. napon közzé kell tenni, valamint a

²⁵ NKA tv. 8. § (1) „Az Alapprogramból természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok igényelhetnek támogatást.” Magánszemélyek esetében pénzügyi lebonyolító szervezet felkérése szükséges.

²⁶ 20. § (3)

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

Kulturális Közlöny mellékleteként és az önállóan is megjelenő, a Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele című kiadványban meg kell jelentetni.²⁷

Az NKA felhívásai ezen kívül más, különböző Internetes honlapokon is megjelentek. A környező országok magyar lakossága számára az AGORA Kárpát-medencei Információs Központ hálózatán keresztül biztosítottak információt a pályázatokról.

A pályázók köre

A fentiekben említettük, hogy a törvény szerint az NKA-ból természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok igényelhetnek támogatást. Ez alatt a pályázati adatlap szerint központi, helyi és köztestületi költségvetési szervek, egyesületek, pártok, szakszervezetek, köztestületek, alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, egyházak, egyházi intézmények, egyéb jogi személyiségű nonprofit szervezetek, gazdasági társaságok, szövetkezetek, egyéb jogi személyiségű vállalkozások, egyéni vállalkozások, egyéni cégek, állami vállalatok, egyéb vállalatok és magánszemélyek értendők.²⁸

A rendelet szerint nem részesülhet támogatásban az a szervezet, amely a korábbi pályázatban megtévesztő vagy valótlan adatot szolgáltatott, a korábban kapott támogatást a pályázatban megjelölt céltól részben vagy egészében eltérő célra használta fel, a korábbi szerződésben foglalt feltételeket megszegte, az Alapprogram nyilvántartásai szerint lejárt, teljesítetlen kötelezettséggel rendelkezik, ellene csőd-, felszámolási, illetve végelszámolási eljárás folyik.²⁹

A pályázati folyamat időrendje

A pályázati időrendet szintén a rendelet szabályozza. Eszerint a pályázatokat a szakmai kollégium a benyújtás határidejétől számított 60 napon belül elbírálja. A döntéssel kapcsolatban a Bizottság elnöke kifogást emelhet, erre 10 napon belül van lehetősége. Amennyiben az elnök nem emelt kifogást, a szakmai kollégium a döntésről a határidő leteltét követő 15 napon belül értesíti a pályázókat. Optimális esetben tehát

²⁷ A felhívásokat 2003-ban a Népszabadságban és a Magyar Hírlapban tették közzé.

²⁸ Magánszemélyek esetében pénzügyi lebonyolító szervezet felkérése szükséges.

²⁹ A rendelet szerint a kizáró feltételek az igénybevétel, illetve a visszafizetési határidőt követő három évig érvényesek, ez alól a szakmai kollégium felmentést adhat.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

a beadástól számított 85 napon belül a pályázók mindenképpen megtudják a döntés eredményét. A szerződéskötésre és a támogatások utalására vonatkozóan a rendelet nem tartalmaz útmutatást.³⁰

A pályázatok bírálata

A pályázatok elbírálását a szakmai kollégiumok végzik, melyhez igénybe vehetik szakértők segítségét is. A szervezeti, működési szabályzat szerint a kollégiumoknak a döntés előtt meg kell fogalmazniuk a bírálat fő szempontjait, aminek nyilvánosságra hozataláról az egyes kollégiumok önállóan döntenek. A kollégiumok nagyfokú szabadságot élveznek a pályázatok kiírására, elbírálására vonatkozóan, hiszen befogadhatnak ún. „egyedi pályázatokat” is, ha úgy ítélik meg, hogy a támogatási igény, bár nem a kollégium nyilvános pályázatára nyújtották be, illetve céljaihoz nem illeszkedik, kiemelkedő jelentőségű. A kollégiumoknak lehetőségük van hosszabb, több éven át tartó programok támogatására, halasztott döntésekre és közös pályázásra is.

A pályázati dokumentáció

A pályázatokhoz tartozó dokumentáció pályázati felhívásból, pályázati adatlapból és a szakmai kollégiumok által csatolt betétlapokból áll. A rendelet szabályozza a pályázati kiírások és a pályázatok tartalmát. Eszerint a pályázati felhívásnak tartalmaznia kell a pályázati célokat, a pályázók körét, a támogatás felhasználási jogcímét, a pályázó által vállalandó esetleges önrészt, a pályázat kötelező tartalmi elemeit, a pályázatok beküldésének határidejét, az elbírálás rendjét és egyéb, a pályázók számára fontos tájékoztató adatokat.³¹

A pályázatoknak tartalmazniuk kell a pályázó nevét, címét és társadalombiztosítási adóazonosító jelét, illetve folyószámlaszámát vagy adószámát, illetve adóazonosító jelét, a pályázó számlavezető pénzügyintézetének megnevezését és a pályázó számlaszámának megjelölését, ahová a támogatás összege átutalható. A pályázatoknak ezen kívül tartalmazniuk kell az elérni kívánt pályázati cél leírását és szakmai szempontú információs anyagot, az elvégezni kívánt feladatok felsorolását és leírását, részletes, forrásonkénti bevételi és költségkalkulációját, az igényelt támogatás összegét és módját, a rendelkezésre álló saját és egyéb forrás összegét és fedezetigazolását, a pályázati cél megvalósításához esetlegesen szükséges szerződések, hatósági engedélyek, illetve nyilatkozatok másolatát, visszatérítendő támogatások esetén a

³⁰ Ezt a pályázati kiírások általában 90 napban határozzák meg.

³¹ 13/1999 NKÖM rendelet 21. § (1) és módosítása.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

biztosítékok megjelölését, más pályázat igénybevételéről tett nyilatkozatot, a pályázati cél megvalósításának kezdő és befejező időpontját, a szakmai kollégiumok által előírt esetleges egyéb adatokat.³²

A pályázati adatlap a fenti követelményeknek megfelelően a fenti adatokra kérdez rá, illetve nyilatkozatot tartalmaz, melyben a pályázó többek között igazolja a pályázatban közölt adatok helyességét, hozzájárul, hogy adatait közölje az adóhatóságokkal, és nyilatkozik, hogy nem áll csődeljárás és felszámolás alatt. Az adatlaphoz különböző mellékletek tartoznak, a pályázóknak csatolniuk kell a pályázat témájának, megvalósításának részletes leírását, visszatérítendő támogatás esetében a visszafizetés fedezetére felajánlott biztosítékokat és a pályázó gazdálkodási formájára vonatkozó jogi dokumentációkat. A pályázati adatlaphoz részletes költségvetési betétlap tartozik, mely a költségvetés kategóriánkénti bontását tartalmazza. A költségvetési betétlap szerint az igényelt támogatásokból saját munkatársak bére nem tervezhető, valamint áfa visszaigénylésére jogosult pályázó a dologi kiadások jogcím alatt igényelt összegekből csak az áfa nélküli értéket igényelheti a költségvetésben.

Az egyes pályázatokhoz tartozó speciális információkat a szakmai kollégiumok által mellékelte betétlapokon kell feltüntetniük a pályázóknak, ezek az egyes szakterületen releváns információk (a létrehozandó mű paraméterei, az intézmény, a közreműködők adatai stb.).

Formai és adminisztratív követelmények

A pályázatokhoz tartozó pályázati díjról a szakmai kollégiumok döntenek, de az általunk megvizsgált kiírások többségéhez nem kapcsolódott pályázati díj. A pályázatokat postai úton, általában egy példányban kell benyújtaniuk a pályázóknak.

Nonprofit szervezet esetén a pályázathoz kapcsolódó jogi mellékletek a következők: érvényes alapító okirat (alapszabály) másolata, 30 napnál nem régebbi bírósági kivonat, továbbá az aláírási címpéldány másolata. Fontos feltétel, hogy azok a pályázók, akiknek az NKA-nál az adott évben már volt támogatott pályázata, és azt követően jogi vagy személyi változás nem történt a szervezetnél, a jogi dokumentáció ismételt becsatolásától mentesülnek.

A rendelet kötelezi az NKA-t, hogy a sikeres pályázókkal szerződést kössön. A pályázati szerződésnek tartalmaznia kell a támogatás folyósításának, elszámolásának feltételeit. A pályázónak a támogatás

³² 13/1999 NKÖM rendelet 22. § és módosítása.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

felhasználásáról szakmai és pénzügyi elszámolást kell készítenie, benyújtania, melyekről a szakmai kollégiumok, illetve pénzügyi szempontból az Igazgatóság dönt.³³ A szervezeti működési szabályzat részletesen meghatározza a beszámoló elfogadásának feltételeit, sőt a pályázók helyszíni ellenőrzését is szabályozza.³⁴

Összegzés

Az NKA céljait, működését törvény, illetve rendelet szabályozza. A rendelet és az NKA szervezeti, működési szabályzata részletesen rendelkezik a pályázatok kiírásáról, kezeléséről, a támogatások felhasználásáról. Az NKA pályázati rendszer szintén szektortól független, civil szervezetekre vonatkozó külön utasítás vagy szabályzó nem született, a fenti feltételek vonatkoztak az összes pályázóra. Az NKA kiemelt partnerei a civil szervezetek, a számukra nyújtott támogatás jelentős.

A törvény, a rendelet és az SZMSZ tehát meghatározzák a pályázatok feltételrendszerét, világos szabályrendszert teremtenek a konkrét pályáztatási folyamatokra vonatkozóan. A támogatásokhoz tartozó pályázati kiírások, tájékoztatók, adatlapok megfelelő információt adnak a pályázók számára a pályázat benyújtásához. Az adminisztrációs elvárások nem terhelik indokolatlanul a pályázókat, sőt, amennyiben már volt sikeres pályázatuk az adott évben, nem kell újabb jogi dokumentációt benyújtaniuk a pályázóknak. A törvény, illetve a rendelet biztosítja a majdani kedvezményezettek (azaz szakmai szervezetek) részvételi lehetőségét a pályázati és a döntési folyamatban.

3. Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA)

A pályáztatásra, pályázatokra vonatkozó jogszabályok, belső szabályzók, a pályázat kezelője

A kormány által 1992. június 30-án alapított Országos Foglalkoztatási Közalapítvány 1997. január 1. óta közalapítványként tölti be szerepét a munkanélküliség enyhítését, a foglalkoztatás bővítését szolgáló intézményrendszerben.

³³ A miniszeri keret terhére nyújtott támogatások esetén a Bizottság elnöke dönt.

³⁴ Az SZMSZ szerint a kollégium kijelölt tisztségviselője és a belső ellenőr köteles helyszíni ellenőrzést tartani, ha a támogatás összege az 5 millió Ft-ot meghaladja, továbbá a pályázati dokumentáció, az elszámolás és/vagy a bizonylatolás alapján azt indokoltnak tartják.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

Fő feladatait az [Alapító Okirat](#) rögzíti, amellyel összhangban tevékenysége a következő területekre irányul:

- a munkaerőpiac nem állami szerveződéseinek támogatása
- kísérleti programok indítása
- munkaügyi tárgyú kutatások koordinálása
- a szociális partnerek munkaügyi érdekegyeztetésének támogatása
- az állam tagsági jogainak gyakorlása a célszervezetekben
- részvétel az EQUAL közösségi kezdeményezés hazai megvalósításában
- közreműködés a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium által indított központi munkaerőpiaci program végrehajtásában, ennek keretében elsősorban a foglalkozási rehabilitáció, a rehabilitációs foglalkoztatást elősegítő munkaerőpiaci program végrehajtásában.

A Közalapítvány mindezek mellett tevékenységével az Euroatlanti integrációhoz is hozzájárul. 2005 óta új feladata, hogy a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) megvalósításában is részt vegyen.

Pályázati kiírások civil szervezetek részére

A programok megvalósítására évről évre eltérő nagyságrendű forrás áll rendelkezésre, amit három alapkezelő biztosít: a Munkaerőpiaci Alap Foglalkoztatási Alaprésze (évi 1-2 milliárd Ft), a Munkaerőpiaci Alap Rehabilitációs Alaprésze (évi 3-500 millió Ft) és a Felnőttképzési Alap (évi 3-500 millió Ft).

Tevékenységünk egyik vonulatát képezi a fenti célokat szolgáló innovatív pályázati programok kidolgozása, pályázati programrendszer működtetése.

Az OFA a foglalkoztatási szempontból hátrányos helyzetű embercsoportok megsegítése érdekében olyan kísérleti programokat dolgoz ki, amelyek munkaerőpiaci szolgáltatást nyújtanak, illetve tartós vagy átmeneti foglalkoztatást (képzést, foglalkoztatást, szociális támogatást) biztosítanak e csoportok tagjai, illetve hozzátartozóik számára is.

A programok sikeres megvalósítását a nonprofit szervezetek fejlesztését szolgáló programokkal támogatja. Egyre nagyobb hangsúlyt kap a foglalkoztatáspolitikai helyi szereplői közötti együttműködés megerősítése, ösztönzése. Új fejezetet nyitott az OFA életében az alapítás óta összegyűlt szakmai tapasztalatok hasznosítása, a támogatott projektekből létrejött sikeres megoldási módokból álló minták elterjesztésének szakmai-módszertani előkészítése.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

A pályázatok meghirdetése, hozzáférhetősége

A pályázatokat nyilvánosan meghirdették, az űrlap letölthető volt az OFA honlapjáról, vagy elektronikus, illetve postai úton igényelhetők a pályázók. A pályázatok megjelentek több pályázatfigyelő szervezet honlapján is.³⁵

A pályázók köre

A Közalapítványhoz a szervezetek három fő típusa pályázik forrásért: a nonprofit szervezetek, ezen belül döntően az egyesületi formában működő szervezetek (57,8%), a költségvetési szervek (26,3%), valamint a vállalkozások (14,1%).

A pályázati folyamat időrendje

A pályázati felhívások tartalmazzák a pályázati határidőt, a programok kezdési és befejezési időpontját. A felhívások adnak információt a döntés és a szerződéskötés várható időpontjára vonatkozóan is.

A pályázati dokumentáció

A pályázati csomag általában pályázati felhívásból (összegzés a pályázati lehetőségről és a feltételekről) és pályázati füzetből, adatlapból (melyet kitöltve lehetett pályázni) áll. A pályázati füzet, adatlap utasításai szerint a pályázóknak közölni kell a szervezet alapadatait, a pályázati tevékenység tervét és költségvetését, a szervezet által 2000-től kapott támogatások listáját, be kellett mutatniuk a szervezet irodai infrastruktúráját és a szervezet eddigi tevékenységét.

A pályázati füzethez, adatlaphoz nyilatkozat tartozik, melyben a pályázók kijelentik, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, illetve tudomásul veszik, hogy valótlan adatok közlése a pályázatból való kizárásukat vonja maga után.

A pályázati szerződés tartalmazta a támogatás forrását, célját, összegét, a támogatás folyósításának feltételeit, ütemezését, a felhasználás szabályait, az ellenőrzés feltételeit, a beszámolási kötelezettségeket³⁶, a

³⁵ Például a Pályázatfigyelő lap www.pafi.hu című honlapján.

³⁶ Szakmai részbeszámoló, záró szakmai beszámoló és záró pénzügyi elszámolás.

Tudástőke konferenciák

2007. november 29-én elhangzott előadás

2.számú hírlevél 2. cikk - 2007. december

www.tudastoke.hu

szerződés támogató által történő felmondásának feltételeit és következményeit, valamint az inkasszóra vonatkozó előírásokat. A pályázóknak a szerződésekhez csatolniuk kell a számlavezető pénzügyi intézet által ellenjegyzett inkasszó-felhatalmazást, a támogatott szervezet 30 napnál nem régebbi, törvényes működését igazoló bírósági okiratát, az aláírási címpéldányt és a szervezet vezetőjének nyilatkozatát arról, hogy a szervezet nem igényel vissza áfát.

Összegzés

A vizsgált pályázati alapról összességében elmondható, hogy a pályázati gyakorlat – bár nincs erre vonatkozó egységes, írásos belső szabályzat – megfelelő színvonalú, a kiírás, pályázati füzet, adatlap megfelelő támpontot adott a pályázók számára. Az adminisztrációs elvárások nem túl megterhelők, az OFA a hatóságoktól beszerezhető fontosabb jogi dokumentumokat csak a szerződéskötéskor kérte be a szervezetektől.